

Govern fort, missatge dur

Per als socialistes, els canvis assenyalen l'inici de la remuntada, però per millorar hauran de convèncer de la necessitat dels ajustos

ROSA PAZ

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 24 de octubre del 2010

És difícil trobar aquests dies un socialista que no s'hagi contagiats de l'epidèmia d'eufòria inoculada per José Luis Rodríguez Zapatero amb el pacte d'estabilitat signat amb el PNB i amb una reestructuració del Govern que ha tornat als seus l'esperança i l'orgull de sentir-se representats per alguns dels seus millors companys. «Comença una etapa nova», «es veu la remuntada» i «el PP ha quedat descol·locat» són algunes de les frases que descriuen l'entusiasme d'aquesta setmana de resurrecció, set dies que han transformat un Govern estèril i un partit deprimat en un Executiu políticament fort i un PSOE disposat a donar-ho tot per recuperar la confiança dels electors.

El repte més difícil dels elegits serà mantenir fins a les eleccions generals aquest ànim en un partit ciclotímic que es pot tornar a ensorrar amb qualsevol ensopegada. Encara més quan la tasca del nou Executiu és la de transmetre el missatge dur que les mesures d'ajust i les reformes anticrisi són imprescindibles per poder recuperar l'economia i salvar l'Estat del benestar. El nou vicepresident i portaveu, Alfredo Pérez Rubalcaba, ja ho va dir en la seva presa de possessió: «Em sentiran parlar molt de reformes, austeritat i cohesió social». Perquè, com recordava un dirigent socialista a aquest diari, «ha canviat el Govern, però no la situació econòmica».

Resposta als electors

El mateix Zapatero va justificar els canvis en la necessitat d'explicar més bé als ciutadans els ajustos i les reformes, i divendres va demanar als seus ministres que exerceixin tots ells de portaveus, no només Rubalcaba i el titular de la Presidència, Ramón Jáuregui. Una demanda inèdita en els sis anys de mandat de Zapatero, en què la comunicació ha estat limitada a les seves compareixences i les de la vicepresidenta María Teresa Fernández de la Vega. «Potser Zapatero s'ha adonat que és important tenir un Govern», comentava amb ironia un notable territorial. En èpoques de bonança, apuntava, pot valer el que faci només el president, però en moments de dificultat «es necessita un equip amb gent que tanqui espais, parapeti el president i fins i tot marqui gols». De fet, part de l'entusiasme del partit sorgeix amb «la reaparició del millor Zapatero». «Ha demostrat que segueix sent sensible al que passa a la societat, al que li demanaven els ciutadans, que eren més explicacions, més eficàcia, més proximitat», assenyalava una dirigent, que veu en la reestructuració la resposta a aquestes exigències dels electors socialistes que han girat l'esquena al president però que s'hi poden reconciliar-se si, com diuen alguns sociòlegs, es reinventa.

Una personalitat destacada de l'Executiu va explicar a més que Zapatero ha afrontat aquesta renovació «no per anar-se'n, sinó perquè ja ha tornat, perquè vol recuperar la confiança». Aquesta opinió s'està estenent i alguns barons -Tomás Gómez ho va fer ahir en el comitè federal- demanen al president Zapatero que digui d'una vegada que serà candidat i posi fi a les maquinacions successòries.

«L'objectiu del nou Govern és recuperar la confiança i guanyar les eleccions», explicava un exministre felipista que recomana «un discurs

realista, que es digui que les mesures d'ajust i les reformes s'adopten perquè són necessàries per remuntar la crisi i modernitzar el país, no perquè les imposen els mercats o la UE». En la seva opinió, aquest missatge «l'entén la gent», mentre que «el discurs que s'ha de fer obligats però que ens agradaria fer una altra cosa confon».

Altres veterans, satisfets amb la decisió presa per Zapatero, expressaven la seva por que repetir tant que l'objectiu del nou ministre de Treball, Valeriano Gómez, és pactar amb els sindicats el desenvolupament de la reforma laboral i la reforma del sistema de pensions torni a transmetre «ambigüitat sobre el grau de convenciment del Govern en el que ha de fer». Però Gómez ha aclarit els dubtes al declarar que «les reformes es fan millor amb consens social, però si no n'hi ha no s'aturaran». Amb tot, un dels reptes del nou Executiu serà recuperar la sintonia amb els sindicats i pactar almenys part de la reforma de pensions, una cosa que li reclamen els barons que afronten eleccions el maig del 2011 i volen «una mica de descans», perquè pensen que ja s'ha castigat molt el seu electorat.

Lectura de les enquestes

Que el PSOE obtingui el millor resultat al mes de maig és també un objectiu dels canvis, però es tenen dubtes que els sondejos reflecteixin una millora que pot, no obstant, manifestar-se a les urnes. Aquesta és l'opinió de la sociòloga i exdirectora del CIS Belén Barreiro, que aplaudeix la decisió de reforçar la comunicació i tractar de «crear un clima d'empatia amb els ciutadans», però creu que aquest esforç no es projectarà en les enquestes, «que seguiran anant malament». Recomana analitzar-les «amb cautela» perquè, en la seva opinió, bona part de la

desafecció es deu al fet que la crisi afecta més l'electorat tradicional del PSOE, «les persones que pateixen l'atur, que se senten més vulnerables» i que mostren «la seva desesperança» dient en les enquestes que no votaran socialista tot i que després no traslladin aquest càstig a les urnes.

La primera cita electoral serà el 28 de novembre a Catalunya i el PSC ha rebut els canvis com si haguessin caigut del cel. «Part del nostre electorat està desanimat i tot el que sigui que el PSOE recupera empenta, planta cara al PP, va per totes i no dóna el partit per perdut ens va bé perquè és una injecció d'optimisme i pot mobilitzar-lo», explicava el portaveu parlamentari, Miquel Iceta. A més, el Govern té previst accelerar el desenvolupament de l'Estatut per, més enllà del benefici que aporti al PSC, mirar de tancar les ferides obertes pel Constitucional i reconciliar-se amb els catalans.

Els socialistes també donen molta importància al nomenament de Ramón Jáuregui com a ministre de la Presidència. Perquè «transmet convicció» i perquè la seva experiència com a vicelehendakari dels governs de coalició amb el PNB facilitarà el desenvolupament del pacte amb el partit d'Iñigo Urkullu, a més d'aportar un coneixement i una sensibilitat sobre el conflicte basc que pot ajudar a rematar el final d'ETA, si la banda abandona definitivament les armes. La prudència porta l'Executiu a no plantejar-se aquesta possibilitat ni tan sols com a exercici intel·lectual, però la situació de l'organització terrorista i els passos «insuficients» però «no en va» de l'esquerra abertzale, com els va definir el president, mostren que aquesta hipòtesi no és impossible.